

Dreptul

ISSN 1857-3185

VINERI

30 aprilie 2010

Anul IX

nr. 15 (322)

8 pagini – 2,50 lei

Săptămînal juridic

E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com

**Verdictul Curții
Constituționale: Ion Muruianu
a fost demis ilegal**

pag. 3

**Agenția Națională pentru
Ocuparea Forței de Muncă:
Nu neglijăm ex-deținuții**

pag. 4

**Realizarea dreptului
veteranilor la
tratament sanatorial**

pag. 6

„Drepturile omului într-un stat suveran”, abordate la Facultatea de Drept a USM

S-au perindat 20 de primăveri de independență a Republicii Moldova din momentul în care ne-am decis să luăm o altă cale, cea a democrației. Parada popoarelor, începută acum două decenii, a schimbat cursul istoriei și a separat pentru totdeauna fostele republici ex-sovietice de „fratele mai mare”, cum era numită pe atunci, Rusia. Pe 27 aprilie 1991, deputații din primul Parlament democratic au votat tricolorul și imnul viitoarei noastre republici. Iar în câteva luni, la 23 iunie, a fost adoptată și Declarația de Suveranitate, act ce a pus începuturile statului nostru ca stat suveran și independent, cu numele de Republica Moldova. În august același an a urmat și Declarația de Independență.

Și acum, ca și atunci, aceleași întrebări ne frământă, aceleași dileme: Cine sîntem ca națiune, care ne sînt

studenților și evidențierea rolului istoric al Declarației de Suveranitate pentru societatea noastră.

dl Tudor Popovici, au pus umărul la stabilirea statalității Republicii Moldova. El a relatat, cu lux de amănunte, din interior contextul și împrejurările în care a luat naștere statul nostru. Depășind firul istoriei, dl Cotorobai și-a reamintit că pe atunci, mulți ani în urmă, suveranitatea și dreptul poporului de a fi suveran, precum și executarea acestora prin organele reprezentative erau înțelese diferit de către cei 380 de deputați.

de a discuta un subiect foarte important pentru întreaga societate: drepturile omului. În această ordine de idei, ministrul a ținut să menționeze că într-un stat nu poate să existe libertatea absolută a unui individ, iar drepturile în ansamblu reprezintă o îngrădire a acesteia, altfel nu am avea democrație, ci o anarhie. Cetățeanul trebuie să renunțe la o parte din libertatea sa, astfel încît să poată face parte dintr-un sistem social integral, în comun cu ceilalți membri. Această idee a fost susținută și de către Ștefan Belecciu, invitat ca reprezentant al Direcției Juridice a Ministerului Afacerilor Interne. El a adăugat că discuțiile privind relațiile între cetățean și stat au fost mereu actuale pe „masa jurisprudenței”, iar tensiunile între persoană, cu drepturile și libertățile sale, și stat, care tinde să conducă societatea, există din momentul creării statului. În esență, aceasta este atribuția ultimului, de a conduce și a administra, a punctat Ș. Belecciu. Potrivit sursei citate, tematica referatelor este una foarte nobilă și interesantă, dar care va stîrni și numeroase polemici, fapt care, în definitiv, contribuie la stabilirea adevărului.

„Dreptul la viață”, „Libertatea individuală și siguranța persoanei”, „Accesul liber la justiție”, „Prezumția nevinovăției”, „Realizarea dreptului la informație” sînt doar cîteva dintre subiectele care încă ne mai dor și care au fost puse în discuție de către participanții la întrunire. Evenimentul s-a făcut remarcabil și prin faptul că au fost abordate și probleme mai noi care creează divergențe în societatea noastră, cum ar fi „Drepturile

homosexualilor=Drepturile omului?”, „Dreptul la repararea prejudiciului moral”, „Interzicerea discriminării”. În final, fiecare participant la conferință a primit cîte o diplomă.

Evenimentul a fost organizat de Uniunea Juriștilor, Facultatea de Drept a Universității de Stat din Republica Moldova și Comisia Drepturile Omului și Protecție Socială a Parlamentului Tinerilor.

Lilia STRÎMBANU

rădăcinile, ce limbă vorbim, ce este democrația, ce semnifică pentru noi drepturile omului?

Cu ocazia acestor evenimente, în cadrul Facultății de Drept a USM s-a desfășurat conferința științifică cu genericul „Drepturile omului într-un stat suveran”. Potrivit lui Vladimir Palamarcuic, conducătorul echipei de organizatori, această conferință are drept scop promovarea culturii juridice în rîndurile

În cuvîntul de deschidere, Tudor Popovici, membru al Biroului Permanent al Uniunii Juriștilor din Republica Moldova, a reamintit că chiar articolul 1 al Constituției stipulează că drepturile și libertățile omului stau la baza statului de drept și pe ele trebuie să se fundamenteze toate activitățile statale.

La eveniment a fost prezent și Mihai Cotorobai, unul dintre parlamentarii care, după cum a menționat

Revenind la prezent, el le-a urat tinerilor juriști curaj în expunerea temelor pe care și le-au ales, subliniind că acestea ar putea fi un început pentru lucrări mult mai serioase, ce vor contribui la consolidarea și dezvoltarea de mai departe a suveranității statului.

Un oaspete de onoare al USM în această zi a fost și ministrul Tineretului și Sportului, Ion Ciobanu. El a evidențiat că este lăudabilă intenția viitorilor specialiști

Începe ziua cu DREPTUL!

Protocolul de cooperare între Parlamentul României și cel al Moldovei a fost semnat

În cadrul vizitei oficiale în România a Președintelui Parlamentului Mihai Ghimpu, în perioada 27-28 aprilie curent, la București a fost semnat Protocolul de cooperare și parteneriat între Parlamentul României și Parlamentul Republicii Moldova. Din partea Parlamentului României documentul a fost semnat de Președintele Camerei Deputaților Mircea Gheorghiu și Președintele Senatului Roberta Anastase.

Menționând voința comună de a contribui la consolidarea relațiilor speciale dintre România și Republica Moldova, pe bază de parteneriat, în perspectiva aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană, cele două Parlamente s-au angajat, prin semnarea acestui protocol, să sprijine amplificarea și consolidarea relațiilor politice, economice, științifice și culturale între cele două țări. În vederea întăririi cooperării interparlamentare, potrivit documentului, se vor organiza anual reuniuni, la București și Chișinău, la nivelul comisiilor de specialitate, precum și la nivelul structurilor tehnico-administrative, iar periodic – întâlniri la nivelul conducerilor celor două Camere ale Parlamentului

lui României și Parlamentului Republicii Moldova.

De asemenea, vor fi organizate dezbateri anuale, alternativ, în plenurile reunite ale celor două Camere ale Parlamentului României și în

plenul Parlamentului Republicii Moldova, cu invitarea reciprocă a președinților de Parlament, pe teme bilaterale, europene, euroatlantice și regionale, de interes comun.

Protocolul prevede acordarea de către Parlamentul României Legislativului de la Chișinău de asistență în plan legislativ, în vederea elaborării și adoptării actelor normative conform acquis-ului comunitar, transmiterea de

acte normative în vigoare, ce sînt armonizate cu legislația Uniunii Europene, acordarea sprijinului, în cadrul unor proiecte de asistență ale UE, ce urmăresc întărirea capacității instituționale a Parlamentului

Republicii Moldova, în perspectiva aderării la UE.

Cele două Parlamente vor sprijini colaborarea și extinderea relațiilor dintre autoritățile administrației publice județene și locale din România și Republica Moldova, vor proceda la consultări bilaterale și la coordonarea pozițiilor în cadrul organizațiilor bilaterale.

În scopul coordonării și implementării Protocolului

de cooperare și parteneriat între Parlamentul României și Parlamentul Republicii Moldova, în vederea întăririi cooperării interparlamentare, se vor organiza anual reuniuni, la nivelul comisiilor de specialitate, precum și la nivelul structurilor tehnico-administrative, iar periodic – întâlniri la nivelul conducerilor celor două Camere ale Parlamentului

Republicii Moldova, cu invitarea reciprocă a președinților de Parlament, pe teme bilaterale, europene, euroatlantice și regionale, de interes comun.

Protocolul prevede acordarea de către Parlamentul României Legislativului de la Chișinău de asistență în plan legislativ, în vederea elaborării și adoptării actelor normative conform acquis-ului comunitar, transmiterea de

acte normative în vigoare, ce sînt armonizate cu legislația Uniunii Europene, acordarea sprijinului, în cadrul unor proiecte de asistență ale UE, ce urmăresc întărirea capacității instituționale a Parlamentului

Republicii Moldova, în vederea întăririi cooperării interparlamentare, se vor organiza anual reuniuni, la nivelul comisiilor de specialitate, precum și la nivelul structurilor tehnico-administrative, iar periodic – întâlniri la nivelul conducerilor celor două Camere ale Parlamentului

Granturi și promisiuni

România va acorda – în anul de studii 2010-2011 – 1, 5 mii de burse tinerilor din Republica Moldova, dublu față de cele 2150 oferite în acest an. Prevederea este conținută în Protocolul de colaborare între ministerele Educației din Moldova și România, semnat la curînd la București, după o pauză de 8 ani.

Tot marți, au fost semnate alte patru acorduri interministeriale, în domeniile construcției, securității sociale, agriculturii și mediului. De asemenea, s-a pus semnătura pe acordul privind implementarea programului de asistență în baza ajutorului nerambursabil de 100 de milioane de euro acordat de către România.

Totodată, președintele interimar, Mihai Ghimpu, și omologul său român, Traian

Băsescu, au semnat Declarația comună privind instituirea unui parteneriat strategic între cele două țări pentru integrarea europeană a Republicii Moldova.

Băsescu l-a întâmpinat cu onoruri militare pe Mihai Ghimpu la Palatul Cotroceni, după care cei doi președinți au discutat tate-à-tate și au participat la ședința în plen a delegațiilor oficiale ale Republicii Moldova și României.

„Relația dintre România și Republica Moldova este o relație privilegiată între două state, care au în comun un întreg patrimoniu de valori. Avem șansa istorică de a-l valorifica împreună în cadrul Uniunii Europene”, a declarat Traian Băsescu, la conferința de presă care a urmat.

Totodată, președintele României a anunțat că privește „cu multă deschidere” două din problemele ridicate de Mihai Ghimpu, cu impact direct asupra cetățenilor. Una se referă la reducerea sumei de 500 de euro pe care cetățenii din Republica Moldova sînt obligați s-o prezinte la obținerea vizei de acces în România, alta – la prelungirea termenului vizelor românești pînă la 5 ani.

„Va trebui să analizăm

posibilitatea unei reduceri a acestei sume, în condițiile în care sîntem obligați să reducem cuantumul sumei pentru orice cetățean, nu numai pentru cei din Republica Moldova”, a explicat Băsescu.

„Vom analiza și, dacă din punctul de vedere al reglementărilor Uniunii aceste lucruri sînt posibile, le vom trata cu maximă atenție și cu dorința de a răspunde pozitiv solicitărilor părții moldovene”, a încheiat șeful statului vecin.

De asemenea, președintele interimar a solicitat României, în calitate de stat membru al Uniunii Europene, să faciliteze reluarea negocierilor în formatul 5+2 pentru reglementarea conflictului transnistrean.

Pe lîngă acestea au mai fost semnate memorandumurile de înțelegere între Ministerul Mediului din Republica Moldova și Ministerul Mediului și Pădurilor din România, și între Ministerul Afacerilor Externe al României și Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare al Republicii Moldova în domeniul asistenței oficiale pentru dezvoltare privind implementarea unui program în domeniul agricol.

S. C.

Primii deputați au restabilit semnăturile pe textul Declarației de Independență

După 20 de ani, primul Parlament al Republicii Moldova s-a întrunit luni, 26 aprilie, într-o nouă ședință pentru ca deputații care au semnat la 27 august 1991 Declarația de Independență, să-și pună din nou semnătură pe acest act.

Oficial, se spune că originalul documentului a ars în timpul protestelor din aprilie 2009.

Circa 200 de deputați, din cei 282 care au semnat Declarația de Independență s-au întrunit luni într-o ședință festivă, coordonată de actuala conducere a Parlamentului. În cazul deputaților decedați sau care nu au venit la ședință, ulterior, pe noul act va fi aplicată semnătura sa-nată a acestora.

Împotriva acestei inițiative s-a expus Partidul Comuniștilor, în opinia căruia semnarea a doua oară a Declarației de Independență este o acțiune absurdă, dar și periculoasă. „Este o încercare de a ne întoarce în acea situație juridică în care încă nici nu exista Constituția Republicii Moldova independente, cînd ieșirea din componența URSS era interpretată de către guvernanții de atunci ca o posibilitate de unire cu România”, potrivit declarației PCR. Procedura de semnare a textului Declarației a durat circa două ore, timp în care fiecare deputat a fost invitat nominal la tribună pentru a semna actul de independență.

„Restabilirea semnăturilor pe Declarația de Independență consti-

tuie o probă de moralitate, justiție supremă, consecvență”, a apreciat într-un discurs Mihai Ghimpu, menționînd rolul primului Parlament pentru apariția și dezvoltarea Republicii Moldova ca stat.

„Deputații primului Parlament democratic au dat dovadă de un cu-

le trasate atunci”, a mai comentat la rîndul său premierul Vlad Filat.

Primul președinte, Mircea Snegur, a comparat primul Parlament cu „un arhitect al suveranității și independenței”.

Președintele primului Legis-

Moșanu, a vorbit despre „identitatea românească furată” și a criticat decizia actualilor autorități de a trimite ostași la parada militară de la Moscova, în timp ce Petru Lucinschi, cel de-al doilea președinte al Moldovei, a criticat mesajele și acțiunile „radicale” și faptul că și în prezent pentru anumite persoane „patria este alta”.

Deputatul din primul Parlament Anatol Țăranu a declarat presei că restabilirea unui adevăr istoric este periclitat prin nimicirea Declarației de Independență. „Se încearcă o restabilire a unui document care nu și-a pierdut valoarea juridică, dar care nu mai există fizic”, a spus Țăranu.

În timp ce colegul său Mircea Druc, primul prim-ministru, a spus

că rămîne unionist și că în opinia sa, în locul Declarației de Independență trebuia să fie reconfirmat votul Sfatului Țării și Unirea cu România la fel ca în 1918.

Pînă în prezent nu au fost stabilite clar circumstanțele în care a ars declarația de independență și nici nu au fost identificate persoanele vinovate de această infracțiune.

Anterior, ministrul Justiției Alexandru Tănase a declarat presei că această procedură nu are efecte juridice, fiind mai mult vorba de „un gest simbolic, o reparație morală prin instituirea unui element care ar da sprijin statalității Republicii Moldova”. Potrivit lui, originalul Declarației, conform legislației, trebuia să fie păstrat în Arhiva națională, iar în prezent se investighează în ce măsură păstrarea actului în sediul Parlamentului ar constitui o infracțiune și cine ar fi persoanele vinovate.

Procuratura Generală a deschis un dosar penal pe marginea distrugerii originalului Declarației de Independență, ancheta fiind încă în desfășurare.

Pe de altă parte, politicienii și foștii deputați din primul Parlament au păreri contradictorii asupra faptului că documentul a ars. Astfel, deputatul PCR Marc Tkaciuk a declarat presei că documentul original ce conține Declarația de Independență ar fi fost evacuat la București, pe cînd președintele Asociației „Parlamentul 90” Pantelei Sandulachi susține că responsabilitatea pentru distrugerea documentului o

poartă Partidul Comuniștilor, care se afla atunci la guvernare.

Totodată, Nicolae Dabija a declarat că un document atît de important nu putea să ardă atît de simplu. Potrivit lui, declarația se păstrează undeva și ar putea fi regăsită peste 10-20 de ani de către „fiii sau nepoții unuia dintre actualii mari ai țării, care o vor vinde Republicii Moldova pentru cîteva milioane”.

Declarația de Independență ar putea fi păstrată la muzeu

Declarația de Independență a Republicii Moldova ar putea să fie păstrată în original la Muzeul Național de Arheologie și Istorie. Președintele Asociației „Parlamentul 90”, Pantelei Sandulachi, deputat în primul legislativ al Republicii Moldova, a declarat că, dacă declarația era să fie păstrată la muzeu pînă acum, aceasta nu ardea în timpul protestelor din 7 aprilie 2009.

Declarația lui Pantelei Sandulachi vine după ce președintele interimar al Republicii Moldova, Mihai Ghimpu, a declarat că a dat comandă să fie procurat un safeu special pentru păstrarea actului, care să-l păzească de foc.

„Muzeul Național de Arheologie și Istorie are condiții speciale de păstrare a documentului, pentru ca să poată fi văzut de vizitatorii muzeului, aceștia să citească numele semnatarilor”, a menționat Pantelei Sandulachi.

Liderul asociației a mai spus că vor fi făcute mai multe copii autorizate ale Declarației de Independență, astfel încît să o dețină fiecare deputat.

Verdictul Curții Constituționale: Ion Muruianu a fost demis ilegal

Curtea Constituțională a decis pe 27 aprilie că demiterea lui Ion Muruianu din funcția de președinte al Curții Supreme de Justiție este neconstituțională.

Astfel, Ion Muruianu va trebui să fie repus în funcția de președinte al CSJ, asta după ce Parlamentul urmează să anuleze decizia prin care l-a demis pe acesta. „Nu știu, urmează ca Parlamentul să se întrunească și să decidă. Hotărârea a devenit nulă în momentul în care a fost declarată ilegală, astfel încât este nevoie de o nouă decizie pentru restabilirea în drepturi a președintelui CSJ”, a declarat presei reprezentantul Parlamentului la Curtea Constituțională, Ion Creangă. „Prin hotărârea sa, Curtea Constituțională a demonstrat că Alianța de guvernământ încalcă legislația. Sperăm ca pe viitor aceasta să fie de învățătură guvernanților pentru a nu admite bătaia de joc asupra Legii Supreme”, a remarcat juristul PCRM, Sergiu Sîrbu.

Potrivit judecătorului Curții Constituționale, Victor Pușcaș, Parlamentul nu avea dreptul să-l demită pe președintele CSJ fără avizul Consiliului Superior al Magistraturii, care nu este unul consultativ, ci obligatoriu.

PCRM a contestat decizia Parlamentului

Instanța a fost sesizată de către un grup de deputați din fracțiunea Partidului Comunistilor, care consideră că prin această decizie Parlamentul a

încalcat flagrant Constituția Republicii Moldova. La începutul ședinței, reprezentantul Legislativului, Ion Creangă, a cerut mai întâi amânarea procesului, iar apoi recuzarea a

5 din cei 6 judecători ai Curții Constituționale. Juristul susține că magistrații s-au expus în privința demisiei președintelui CSJ într-o hotărâre anterioară, motiv pentru care este evident că decizia va fi în favoarea reclamanților. Curtea a respins însă demersul lui Ion Creangă și a reluat examinarea sesizării PCRM.

Juristul comunistilor, Sergiu Sîrbu, consideră că reprezentantul Parlamentului tergiversează intenționat examinarea cauzei. „Peste câteva zile va avea loc concursul pentru suplinirea funcției vacante de președinte al Curții Supreme de Justiție. Amînarea procesului cu orice preț are drept scop tergiversarea pînă la petrecerea concursului, pentru ca ulterior repunerea în funcție a lui Ion Muruianu să fie imposibilă”, a spus reprezentantul PCRM.

Amintim că Ion Muruianu a fost demis acum două luni din funcția de președinte al Curții Supreme de Justiție de

către Parlament. Motivul demiterii a fost faptul pierderii de către Moldova a dosarelor la CEDO, dar și faptul că acesta a numit jurnaliștii „cîini turbați, periculoși pentru societate”.

Fracțiunea PCRM s-a opus demisiei magistratului din funcția administrativă, pe motiv că Parlamentul nu putea aproba o astfel de hotărâre decît după sesizarea Consiliului Superior al Magistraturii. Mai mult decît atît, liderul PCRM, Vladimir Voronin, a declarat ca Muruianu este „cel mai cinstit judecător din Moldova”, iar demisia sa este de fapt o tentativă a alianței de guvernămînt de a-și supune

justiția.

Ministrul Justiției susține că decizia CC era cunoscută

„Decizia Curții Constituționale era cunoscută încă acum câteva zile. Dețin informația că a fost comandată și o sală de banchet pentru a sărbători această decizie. Hotărârea Curții Constituționale reprezintă un element al revanșei comuniste împotriva democrației din Moldova”, a remarcat ministrul Justiției, Alexandru Tănase, referindu-se la decizia Curții Constituționale privind „cazul Muruianu”.

Totodată, A. Tănase susține că unul din magistrații Curții, Alina Ianuncenco, activea-

ză cu mandatul expirat.

Alina Ianuncenco a fost numită pe 21 aprilie 2004 în funcția de magistrat al Curții Constituționale. Două zile mai tîrziu, decizia a fost publicată în Monitorul Oficial. Potrivit legii, mandatul ei avea valabilitatea de șase ani. Ministrul Justiției susține că, cînd Alina Ianuncenco a participat la examinarea dosarului privind demiterea lui Ion Muruianu din funcția de președinte al Curții Supreme de Justiție mandatul acesteia expirase.

A. Tănase este contrazis însă de președintele Curții Constituționale, Dumitru Pulbere, care spune că mandatul Alinei Ianuncenco este valabil.

„Potrivit legii cu privire la Curtea Constituțională mandatul Alinei Ianuncenco expiră abia pe 14 mai curent, cînd se împlinesc 6 ani de cînd judecătoria în cauză a depus jurămîntul” a remarcat D. Pulbere.

Potrivit legislației Republicii Moldova, deciziile Curții Constituționale sînt definitive și irevocabile. Magistrații Curții au dreptul să-și revizuiască propriile hotărîri. Astfel, Ion Muruianu a reintrat în exercițiul funcției de Președinte al Curții Supreme de Justiție.

Ministrul justiției Alexandru Tănase a mai adăugat că demiterea președintelui Curții Supreme de Justiție, Ion Muruianu, a fost legală și că majoritatea în Consiliul Superior al Magistraturii susține candidatura lui Mihai Poalelungi la conducerea Curții Supreme. Concursul pentru înlocuirea lui Muruianu nu s-a suspendat, a precizat sursa citată.

De asemenea, Tănase susține că hotărîrea Curții Consti-

tuționale nu are efect retroactiv, iar concursul pentru suplinirea funcției urmează să aibă loc pînă pe 10 mai.

Mihai Poalelungi – favoritul ministrului Justiției la funcția de președinte al Curții Supreme de Justiție

„Nu ascund de nimeni și spun că această funcție ar trebui să fie ocupată de Mihai Poalelungi, actualmente judecător din partea Moldovei la Curtea Europeană a Drepturilor Omului. „Noi avem nevoie de un judecător european, capabil să facă ordine în justiție, care nu sînt legați cu cercurile mafioate și au văzut cum funcționează justiția în alte țări”, a precizat Alexandru Tanase.

Solicitat de presă să comenteze dacă și-a depus candidatura pentru funcția de președinte al Curții Supreme de Justiție, funcție ocupată anterior de către Ion Muruianu, judecătorul Mihai Poalelungi a declarat: „Confirm informația expusă de către ministrul Justiției. Mi-am exprimat dorința de a mă reîntoarce în țară. Vreau să-mi aduc contribuția și să ajut sistemul judiciar să-și redobîndescă imaginea în fața societății. Am depus cererea la concurs. Urmează să susțin și un examen. Unicul organ competent care poate lua o decizie în acest sens este Consiliul Superior al Magistraturii.”

Mihai Poalelungi este născut pe data de 13 septembrie 1962, în localitatea Corjova, raionul Criuleni. A obținut licență în drept la Facultatea de

Drept din cadrul Universității de Stat din Moldova (USM) și a obținut titlul de doctor în drept cu teza „Conduita legală și justiția”, de asemenea, în cadrul USM.

Între anii 1988-1989, a fost judecător stagiar la Judecătoria Rîșcani Chișinău. Între '89-'95 deține funcțiile de judecător și vicepreședinte al Judecătoria Buiucani, iar în perioada '95-'96 – judecător și președinte la Judecătoria Centru Chișinău. Din 1996 pînă în 2003, este judecător și vicepreședinte al Curții de Apel a Republicii Moldova, iar din 2003 pînă în 2005, deține funcția de judecător la Curtea Supremă de Justiție (CSJ). În 2005, devine vicepreședinte al CSJ și președinte al Colegiului civil și de contencios administrativ. Din 2007, este membru al Consiliului Științific al Curții Constituționale. Din mai 2008, este judecător la Curtea Europeană a Drepturilor Omului.

Totodată, începînd cu anul 2000, este membru al Consiliului consultativ al judecătorilor europeni de pe lîngă Consiliul Europei, iar din 2004, este arbitru la Curtea Internațională de Conciliere și Arbitraj de pe lîngă OSCE, în calitate de reprezentat al Republicii Moldova și membru al Consiliului Superior al Magistraturii. De asemenea, în 2000 a efectuat în stagiul la Curtea Europeană a Drepturilor Omului și a urmat stagii și vizite de studiu în domeniul drepturilor omului în Franța, Germania, SUA și Canada. Tot între 2003-2005 a fost și membru al Comisiei Electorale Centrale din partea puterii judecătorești.

S. C.

AIE va avea consultări cu experții Comisiei de la Veneția asupra posibilităților de modificare a art.78 din Constituție

Prim-ministrul Vlad Filat a avut o întrevvedere cu un grup de experți ai Organizației Națiunilor Unite, potrivit serviciului de presă al Guvernului.

Delegația compusă din Katrin Hett, Departamentul Afaceri Politice, Mario Buil-Merce, Secția mediere, Departamentul Afaceri Politice, Christie Warren, expert în probleme constituționale, a fost însoțită și de Kaarina Immonen, coordonator rezident ONU în Moldova.

Kaarina Immonen a făcut o prezentare a delegației, și a menționat că experții vizitează Republica Moldova pentru a oferi asistența juridică în procesul de revizuire și elaborare constituțională și pentru a lua cunoștință de opinia experților relevanți și a societății civile pe această temă.

Prim-ministrul a vorbit despre situația politică din țară, amendarea art.78 din Constituție, inițiativa de elaborare a proiectului Constituției, posibilitatea alegerilor anticipate.

Vlad Filat a menționat că, la începutul lunii mai, reprezentanții Alianței pentru Integrare Europeană vor merge la Strasbourg unde vor avea consultări cu experții Comisiei de la Veneția pe marginea posibilităților de modificare a art.78 din Constituție.

„Ulterior, vom ști foarte exact ce urmează să se întîmple”, a spus premierul.

Prim-ministrul a spus că modificarea art.78 este necesară pentru a evita o nouă eventuală criză politică după alegerile parlamentare anticipate.

CONSTITUȚIA VA FI MODIFICATĂ PRIN REFERENDUM CONSTITUȚIONAL

Alianța pentru Integrare Europeană a revenit la ideea modificării Constituției prin referendum național, susține Președintele interimar și spicherul Mihai Ghimpu.

Luni, în cadrul emisiunii „În Profunzime” la ProTV, Ghimpu a anunțat că împreună cu reprezentanții partidului AIE va merge la Strasbourg pentru a discuta cu membrii Comisiei de la Veneția posibilitatea efectuării unui referendum constituțional.

„Modificarea Constituției în Parlament a expirat, nu mai este actuală, în condițiile în care Partidul Comunistilor refuză să voteze modificarea pînă la alegerile parlamentare anticipate. Criza constituțională poate fi depășită numai printr-un referendum pentru că Parlamentul nu poate soluționa problema”, a spus Ghimpu.

Potrivit lui, varianta pe care AIE o va prezenta la Strasbourg constă în modificarea articolului 78 prin votul cetățenilor, care vor fi invitați să se expună pro sau contra alegerii directe a Președintelui. În esență, proiectul de lege depus de AIE la Curtea Constituțională rămîne actual și doar va fi adaptat votării de către popor, și nu de Parlament.

„Vom avea întîi referendum după care și alegeri parlamentare anticipate, adică două scrutine unul după altul. Nu cred că populația va rezista la acest maraton. Nu în zadar eu pledez pentru adoptarea unei noi Constituții care ar evita anticipatele”, a menționat Ghimpu.

Dublă cetățenie pentru persoanele publice din Republica Moldova

Persoanele cu funcții publice din Republica Moldova vor putea deține dublă cetățenie.

Decizia a fost luată de Marea Cameră a Curții Europene pentru Drepturile Omului, care a examinat dosarul Alexandru Tănase versus Moldova, prin care se contesta legea care interzice persoanelor cu dublă cetățenie să ocupe funcții publice și eligibile.

Acum doi ani, CEDO i-a dat dreptate prim-vicepreședintelui PLDM în acest dosar și a cerut guvernului

comunist să abroge sau să modifice legea respectivă.

La 17 februarie 2009, Guvernul Republicii Moldova a solicitat Marii Camere a CEDO sa reexamineze hotărîrea anterioară și să ia o decizie finală în acest caz.

Legea cu privire la dubla cetățenie a persoanelor publice a fost adoptată de Parlament la 7 decembrie 2007 și promulgată de președintele Vladimir Voronin la 29 aprilie 2008.

Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă: Nu neglijăm ex-deținuții

Continuăm, în numărul curent al ziarului, ciclul de materiale pe tema „Încadrarea ex-deținuților în câmpul muncii. Astăzi vă prezentăm instituția de stat la subdiviziunile căreia se pot adresa persoanele eliberate din detenție, care se află în căutarea unui loc de muncă și au nevoie de ajutor: Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM).

ANOFM prestează, prin intermediul agențiilor pentru ocuparea forței de muncă raionale și municipale, inclusiv către persoanele eliberate din detenție, un șir de servicii pe piața muncii:

– mediere a locurilor de muncă vacante, susținere la angajarea în câmpul muncii (tîrgurile locurilor de muncă, seminare informative, mediere electronică);

– informare și consiliere profesională (dezvoltarea abilităților și încrederii în sine, instruirea în metode și tehnici de căutare a unui loc de muncă, prezentarea la agentul economic);

– orientare și formare profesională a șomerilor;

– stimulare a ocupării forței de muncă prin antrenarea la lucrări publice, stimularea mobilității forței de muncă;

– stabilirea și plata ajutorului de șomaj și a alocației de integrare sau reintegrare profesională.

Discutăm astăzi cu Valentina Lungu, șef-adjunct al Direcției implementarea politicilor de ocupare, din cadrul ANOFM.

Cîte persoane eliberate din locurile de detenție s-au adresat la agențiile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă pe parcursul anului trecut?

– Pe parcursul anului 2009, agențiile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă au înregistrat ca șomer 296 persoane eliberate din locurile de detenție.

Dintre acestea, cîte persoane au fost plasate în câmpul muncii?

– Cu suportul agențiilor teritoriale doar 33 au fost plasate în câmpul muncii, ceea ce este foarte puțin. Dar trebuie să luăm în considerație și situația pe piața forței de muncă, atunci cînd avem un deficit de locuri de muncă libere.

Care sînt cele mai frec-

vente probleme pe care le întâmpină ex-deținuții atunci cînd vor să se înregistreze ca șomeri?

– Principala problemă cu care se confruntă agențiile la înregistrarea persoanelor eliberate din locurile de detenție este lipsa actelor de identitate sau termenul expirat al acestora, lipsa unui domiciliu permanent. Faptul că persoanele nu prezintă toate actele necesare pentru înregistrare poate fi amînată înregistrarea. Însă chiar și în cazul în care persoana nu a fost înregistrată ca șomer ea poate beneficia de diverse informații, inclusiv referitoare la locurile de muncă libere, la cursurile de formare profesională și la alte activități.

Este obligat ex-deținutul să prezinte certificatul eliberat de către instituția penitenciară?

– Pentru a fi înregistrat ca șomer, persoana cu asemenea statut nu este obligată să prezinte certificatul de eliberare din penitenciar. Însă această categorie, conform legislației în vigoare, poate beneficia de alocație de integrare sau reintegrare profesională, dacă nu a putut fi angajată în câmpul muncii după eliberare și deci pentru a confirma că face parte din această categorie, este necesar să prezinte certificatul de eliberare din detenție. Alocația se acordă unor categorii de șomeri înregistrați care intră prima dată pe piața muncii sau care revin pe piața muncii după o întrerupere îndelungată și nu au stagiul de cotizare în sistemul asigurărilor sociale de stat. Din aceste categorii fac parte și persoanele eliberate din locurile de detenție.

Vorbiți mai detaliat despre indemnizațiile pe care le primesc persoanele înregistrate ca șomer

– Conform legislației în vigoare în domeniul ocupării forței de muncă se acordă două tipuri de indemnizații: **ajutor de șomaj și alocație de integrare sau reintegrare profesională** despre care am menționat. Alocația de integrare sau reintegrare profesională este o sumă lunară fixă neimpozabilă, de

15 la sută din salariul mediu pe economie din anul precedent, la data stabilirii plății, și se acordă pe o perioadă de cel mult 9 luni calendaristice. În anul 2009 această alocație

a constituit 379,3 lei, iar pe parcursul anului 2010 constituie 412,20 lei. Mărimea ajutorului de șomaj se stabilește diferențiat, în funcție de circumstanțele în care a încetat activitatea de muncă a persoanei și poate constitui 30, 40 sau 50 la sută din salariul mediu pe economie din anul precedent. Spre exemplu, mărimea medie a ajutorului de șomaj în 2009 a constituit 876,25 lei.

În cadrul Agenției există specialiști care se ocupă de problemele persoanelor eliberate din detenție?

– Specialiștii de ocupare din cadrul agențiilor teritoriale care nemijlocit stau la primirea și înregistrarea cetățenilor se ocupă și cu problemele persoanelor eliberate din locurile de detenție. Din păcate nu avem specialiști care să se ocupe în special de problemele persoanelor vulnerabile. Avem un număr mic de personal angajat în structură atât la nivel național, cât și local. Pentru integrarea persoanelor vulnerabile care în majoritatea cazurilor întâmpină diverse greutăți atât la integrarea socială, cât și profesională, avem nevoie de psihologi, însă cu părere de rău actualmente nu avem po-

sibilitatea de a angaja astfel de specialiști.

Care este nivelul de studii al foștilor deținuți care se adresează la Agenție?

– Dacă vorbim de Agen-

care s-au aflat în detenție nu mai dacă statul le-ar impune acest lucru, în timp ce 48 la sută nu ar accepta persoane eliberate din detenție, chiar dacă ar fi impuși de către stat să facă acest lucru. Totodată, 36 % consideră că aceste persoane reprezintă un pericol pentru întreprindere, circa 25 la sută, că ex-deținuții ar putea influența comportamentul celorlalți angajați, iar 23 la sută nu ar angaja ex-deținuți din motivul lipsei de profesionalism. Acest studiu poate fi găsit pe pagina web a ANOFM: www.anofm.md

Numiți cîteva agenți economici care au angajat persoane eliberate din detenție.

– În municipiul Chișinău au angajat persoane ex-deținute la întreprinderile de gestionare a fondului locativ, Regia Autosalubritate, S.A. Consociul, Parcul urban de autobuze, Î.S. Calea ferată, dar predomină angajatorii din sectorul privat.

Care sînt șansele de angajare a unui fost deținut în condițiile crizei economice?

– Pe parcursul anului 2009, situația pe piața forței de muncă a fost destul de complicată, s-a micșorat numărul locurilor de muncă libere, însă a crescut numărul șomerilor înregistrați la agenții. În asemenea condiții, șansele de angajare la toate categoriile de șomeri au fost mai reduse față de anii precedenți.

Dacă un ex-deținut a fost plasat în câmpul muncii prin intermediul Agenției, veți monitoriza menținerea acestuia la locul de muncă pentru o perioadă anumită de timp?

– Agențiile teritoriale țin permanent legătura cu agenții economici care sînt deschiși pentru colaborare. Este de dorit să monitorizăm menținerea la locul de muncă a persoanelor vulnerabile pe o perioadă de pînă la 6 luni, însă nu întotdeauna ne reușește din cauza numărului mic de personal. Dar se monitorizează

ză persoanele care au fost angajate prin măsuri active, spre exemplu angajarea temporară la lucrări publice. Lunar, autoritățile publice locale care au antrenat șomeri în lucrări publice prezintă la agenție registrul de pontaj pentru aceștia.

Cu ce instituții și în ce mod colaborați în vederea adaptării sociale a persoanelor eliberate din detenție?

– În teritoriu, agențiile pentru ocuparea forței de muncă colaborează cu instituțiile penitenciare și organizațiile neguvernamentale care propun servicii pentru aceste persoane. Spre exemplu, în mun. Chișinău agenția teritorială colaborează cu toate penitenciarele din teritoriu și două ONG-uri de profil: Centrul de Justiție Comunitară și Societatea pentru Drepturile Omului RM. Specialiștii agențiilor teritoriale efectuează vizite în penitenciare și informează deținuții, care urmează să fie eliberați din detenție în următoarele 6 luni, despre situația pe piața muncii, serviciile de care pot beneficia după eliberare, protecția socială garantată de stat. În comun cu ONG-urile sînt realizate proiecte comune. În cadrul proiectului moldo-suedez „Acordarea de suport Serviciului public de ocupare din Moldova” a fost elaborată o strategie și un ghid privind modul de conlucrare cu persoanele social vulnerabile în cadrul ANOFM, au fost instruiți specialiștii agențiilor teritoriale cum să concluzeze cu persoanele eliberate din detenție, cum să implice în rezolvarea problemelor ex-deținuților și alte instituții responsabile de integrarea persoanelor eliberate din detenție. Toate instituțiile penitenciare din țară au fost dotate cu panouri informative destinate informațiilor despre piața muncii.

ANOFM a semnat acorduri de colaborare atât la nivel național: cu Institutul de Reforme Penale, Departamentul Instituțiilor Penitenciare, Departamentul de Executare, cât și la nivel local: cu instituțiile penitenciare, oficiile teritoriale de probațiune, agenții economice.

Vă mulțumesc pentru interviu

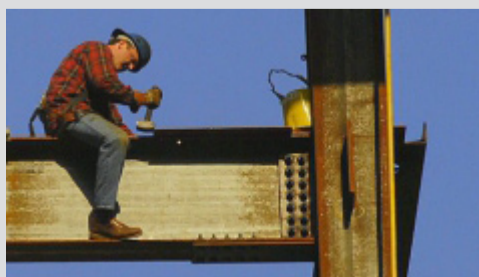
Lilia STRÎMBANU

Pe parcursul anului trecut, în Moldova au murit 339 de oameni în accidente de muncă

Organizația Internațională a Muncii a marcat recent Ziua Sănătății și securității muncii. În această zi au fost comemorate victimele accidentelor de muncă.

În acest an, genericul Zilei internaționale a sănătății și securității muncii este „Promovarea unor noi modele de prevenire a riscurilor într-o lume a muncii în schimbare”. Conform statisticilor Organizației Internaționale a Muncii, anual peste două milioane de oameni devin victime ale accidentelor de muncă sau ale bolilor profesionale, adică aproximativ 6000 de cazuri pe zi.

Numai în Moldova, anul trecut, 339 de oameni au decedat în

accidente de muncă, potrivit Inspecției Muncii, care a cercetat peste o mie de cazuri. Potrivit ultimelor date oficiale, în domeniul industriei au avut loc peste 200 de accidente, dintre care mai puțin de un procent au fost mortale. De asemenea, și angajații în transporturi se expun unui risc sporit.

Totuși cel mai periculos sector este agricultura, unde, din 49 de accidente, unul a fost mortal. Printre factorii care pot duce la producerea accidentelor de muncă se numără stresul și constrîngerile la locul de muncă. Un alt factor care a influențat negativ siguranța angajaților este impactul crizei economice.

Feminism versus... drepturi reproductive

Antonița Fonari abordează problema femeilor în societatea moldovenească, femei care, pomenindu-se într-o situație mai delicată, ca de exemplu fiind nevoite să crească singure un copil, și mai ales unul din flori, sînt supuse dur criticii opiniei publice.

Bloggerița, care a înfiat un fiu, prezintă experiența personală și declară că a auzit de mai multe ori întrebarea: „Ei, cum poate o mamă să-și lase copilul, cine a putut să lase așa un copilăș de mic și neajutorat?”.

Și, după cum o întrebare generează întrebări, Antonița se întreabă la rîndul ei: „Cum poate un tată să-și lase copilul? Pe cine judecă gura lumii cînd se naște un copil în afara căsătoriei? Cum este să crești un copil fiind părinte-singur și necăsătorit, cum este gura lumii pe tine? De ce toți copiii lăsați la orfelină și internate ne duc cu gîndul la mame ireponsabile?”

Deși Antonița susține că nu i-au fost încălcate drepturile feminine, este răscolită de durerea și frustrarea altor femei, cărora le lipsește posibilitatea de a alege cînd să conceapă un copil și care sînt lipsite de informații.

Eforturile depuse de Asociația „Concordia” contribuie la crearea unui viitor mai bun pentru copii

Prim-ministrul Vlad Filat a avut astăzi o întrevedere cu părintele Georg Sporschill, fondatorul asociației „Concordia – Proiecte Sociale”, a relatat serviciul de presă al Guvernului.

asociației „Concordia – Proiecte Sociale” a dăruit Premierului o carte, desenele căreia au fost realizate de copii din Moldova.

Părintele Georg Sporschill a spus că în Republica Moldova se simte ca acasă.

„Dorim să continuăm să ajutăm categoriile de persoane vulnerabile din Moldova prin construirea de adăposturi, a caselor de copii, a cantinelor sociale. De asemenea, planificăm să ajutăm oamenii din localitățile rurale să lanseze mici afaceri,

care ar îmbunătăți viața de la sat”, a spus părintele Georg Sporschill.

În opinia sa, „Orășelul copilăriei” din satul Pîrîta, care a fost construit grație suportului organizației „Concordia”, este cel mai frumos din Europa.

„Austria își dorește să intensifice colaborarea cu noua guvernare

de la Chișinău pentru a asigura și în continuare reintegrarea socială a copiilor”, a precizat Georg Sporschill.

Prim-ministrul Vlad Filat a mulțumit pentru atitudinea față de Republica Moldova și suportul constant în realizarea mai multor proiecte sociale atît de necesare țării.

„Apreciem foarte mult ceea ce faceți pentru cetățenii noștri, în special pentru copii, care, rămași fără grijă părintească, au cu atît mai mare nevoie de susținere și atenție”, a spus Vlad Filat.

Prim-ministrul a comunicat că recent a semnat o dispoziție privind crearea Comisiei guvernamentale privind protecția copiilor rămași fără îngrijire părintească ca urmare a migrației părinților peste hotare, prevenirea acestui fenomen, asigurarea condițiilor optime pentru dezvoltarea multilaterală a copiilor.

„În prezent Comisia studiază situația la acest capitol, iar ulterior, în baza informației, vom elabora un plan de acțiuni pentru a schimba lucrurile în bine”, a precizat Vlad Filat.

Premierul s-a arătat convins că eforturile depuse de Asociația „Concordia – Proiecte Sociale” contribuie la dezvoltarea Republicii Moldova și la crearea unui viitor mai bun pentru copii.

La întrevedere a participat și vicepremierul Iurie Leancă, ministru al Afacerilor Externe și Integrării Europene.

Interlocutorii au vorbit despre proiectele sociale lansate în Republica Moldova de către „Concordia – Proiecte Sociale” și planurile de viitor ale organizației. Fondatorul

Fostul președinte al Kîrgîzstanului, Kurmanbek Bakiev, a fost condamnat pentru crimă în masă

Guvernul interimar de la Bișkek l-a condamnat pe președintele fugăr Kurmanbek Bakiev pentru crimă în masă și a întocmit o cerere oficială de extrădare.

Bakiev se află în prezent în Belarus și are parte de susținerea președintelui acestei țări, Aleksandr Lukașenko. Kurmanbek Bakiev a părăsit Kîrgîzstanul în urma unor proteste de stradă, care au dus la instaurarea

guvernului interimar condus de Roza Otunbaieva. Peste 80 de oameni și-au pierdut viața, iar sute au fost răniți cînd guvernul lui Bakiev le-a ordonat trupelor să tragă în manifestanții adunați în fața Președinției din Bișkek. Cu cîteva zile în urmă, presa din Rusia scria că Bakiev intenționează să plece din politica, să locuiască într-una din țările CSI și să se ocupe de producția de jucării pentru copii.

INCREDIBIL! Femeile bronzate și tinere vor fi arestate, în Iran

Șeful poliției iraniene avertizează că femeile cu bronz, dar și cele tinere care arată ca manechinele, vor fi arestate, anunță Antena3.ro.

De asemenea, un cleric iranian pretinde că femeile care se îmbracă sumar îi corup pe tineri și provoacă cutremure.

„În unele zone din nordul Teheranului, putem vedea multe femei bronzate și tinere care arată ca manechinele. Nu vom tolera această situație și mai întîi vom aresta pe cele găsite în această situație, iar apoi le vom aresta și închide.”, anunță oficialul Hossien Sajedinia, șeful poliției din Teheran.

La 27 aprilie, Consiliul European a discutat dreptul copiilor de a nu fi loviți de mături

Dezbaterea este o urmare a unei campanii organizate de Consiliu, lansată acum 2 ani, care încurajează interzicerea aplicării pedepsei corporale.

Din cele 47 de țări membre ale Uniunii, 20 au interzis aplicarea pedepsei corporale asupra copiilor sub orice formă.

Optimiștii spun că această lege va avea rezultate miraculoase. Elisabeth Dahlin, ambasadoare la Parteneriatul Suedez pentru Responsabilitate Globală, a declarat: „Cred că pentru comparație putem lua cazul purtării centurii de siguranță. După adoptarea unei legi, mai devreme sau mai tîrziu, mentalitatea cetățenilor se schimbă.”

Politicianul francez, Edwige Antier, Membru al Parlamentului European, a declarat la dezbaterea

din cadrul Consiliului European: „Odată ce ridici mîna asupra unui copil, îți pierzi orice pierzi rolul de ghid, un copil nu are nevoie de dominație, ci de ghidare.”

În campania lansată de Adunarea Parlamentară în 2008, numită Dreptul de a nu fi lovit, statele membre ale UE urmează să adopte o legislație care ar interzice aplicarea pedepsei corporale asupra copiilor, mai ales în mediul familial.

În apelul Adunării se menționează că eliminarea pedepsei corporale necesită mai mult decît interzicerea acesteia prin legislație. Mai e nevoie de educație adecvată, sensibilizarea cetățenilor referitor la lege și la drepturile copilului de a fi protejat, precum și promovarea unei relații pozitive, non-violente cu copii.

Printre țările din Europa care au interzis pedeapsa corporală prin lege se numără:

Austria (1989), Bulgaria (2000), Croația (1999), Cipru (1994), Danemarca (1997), Finlanda (1983), Germania (2000), Grecia (2006), Ungaria (2004), Islanda (2003), Letonia (1998), Olanda (2007), Norvegia (1987), Portugalia (2007), România (2004), Spania (2007), Suedia (1979) și Ucraina (2001).

Pe situl educatiefaraviole.ro, într-un articol din martie 2009, se menționează că în Republica Moldova Codul Familiei a fost amendat pentru a interzice explicit orice formă de pedeapsa corporală aplicată de părinți sau tutori prin introducerea articolului 53 „copilul are dreptul de a fi protejat împotriva abuzurilor, inclusiv împotriva pedepsei corporale, aplicate de părinți sau persoanele care le țin locul”. De

asemenea, în articolul 62 se afirmă că „metodele de educare a copiilor alese de părinți vor exclude comportamentul abuziv, insulta și orice fel de rele tratamente, discriminare, violența psihică și fizică, pedeapsa corporală etc.”.

În iulie 2008, în Moldova a fost constituit Grupul de Lucru al Copiilor de către Centrul de Informare și Documentare privind Drepturile Copilului (CIDDC). Conform unei publicații de pe childrights.md, grupul prezintă periodic rapoarte de monitorizare a Drepturilor Copilului în Moldova, care sunt utile pentru copii, pentru adulți, pentru experți și pentru persoanele care iau decizii.

Cronica

Procuratura Generală

Extragerea ilegală a zăcămintelor minerale utile

Procuratura Generală a demarat un control asupra legalității procesului de extragere și utilizare a zăcămintelor minerale utile din extravilanul com. Chirca, raionul Anenii Noi.

Ca rezultat, Procuratura Generală a pornit un proces penal pe faptul samavolniciei (art.352 CP) comise de către factorii de decizie ai SA „Anchir” (producător de cărămidă și alte materiale de construcții din Anenii Noi). Potrivit procurorilor Direcției investigații generale a Procuraturii Generale, neavînd încheiat contract de arendă funciară cu administrația publică locală a comunei Chirca, începînd cu august 2009, agentul economic a descoperat ilegal stratul fertil al solului pe o suprafață ce depășește 2000 m.p. după ce au extras zăcăminte minerale utile.

Prin aceste acțiuni, persoanele cu funcții de conducere ale SA „Anchir” în mod arbitrar și cu încălcarea ordinii stabilite au prejudiciat interesele publice în proporții mari.

În cadrul controlului în privința factorilor de decizie ai SA „Anchir”, Procuratura Generală a pornit urmărirea penală și în baza art.191 Cod penal – delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor SA „Anchir” în proporții deosebit de mari, art.310 Cod penal – falsificarea probelor în procesul civil și art.3521 alin.(1) Cod penal – fals în declarații, pentru alte fapte de evaziune fiscală.

• La solicitarea cititorilor

Realizarea dreptului veteranilor la tratament sanatorial

Conform prevederilor Regulamentului privind condițiile, modul de asigurare, evidență și distribuție a biletelor de tratament sanatorial acordate veteranilor dreptul la tratament sanatorial se realizează:

a) pentru beneficiarii de pensii stabilite și achitate de Casa Națională de Asigurări Sociale (în continuare – CNAS), precum și pentru persoanele care au o vechime în muncă de cel puțin 35 de ani în cazul femeilor și 40 de ani în cazul bărbaților – prin intermediul caselor teritoriale de asigurări sociale;

b) pentru invalizii și veteranii beneficiari de pensii stabilite și achitate de Ministerul Apărării, Ministerul Afacerilor Interne, Departamentul Instituțiilor Penitenciare al Ministerului Justiției, Serviciul de Informații și Securitate, Serviciul Grăniceri, Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției, Serviciul de Protecție și Pază de Stat – prin intermediul organelor respective ale acestor structuri.

Biletele de tratament sanatorial acordate veteranilor se procură conform legislației cu privire la achizițiile publice, potrivit specializării stațiilor balneoclimaterice și a altor instituții de profil, reieșind din structura nozologică a morbidității beneficiarilor și indicațiile medicale pentru tratament.

Dreptul la asigurarea cu bilete de tratament sanatorial, conform Legii nr. 190-XV din 8 mai 2003 cu privire la veterani, îl au veteranii cu domiciliul permanent în Republica Moldova. Dreptul la asigurarea cu bilete de tratament sanatorial gratuit în centrele de reabilitare ale Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei și în alte instituții de acest tip, conform indicațiilor medicale, îl au:

a) invalizii de război, conform art. 8 din Legea nr. 190-XV din 8 mai 2003 cu privire la veterani – o dată pe an sau, la alegere, în locul biletelor de tratament – o compensație bănească o dată la doi ani, în condițiile stabilite de Guvern;

b) veteranii de război, conform art. 7 din Legea nr. 190-XV din 8 mai 2003 cu privire la veterani – o dată la trei ani;

c) veteranii muncii, conform art. 9 din Legea nr. 190-XV din 8 mai 2003 cu privire la veterani, cu excepția persoanelor angajate și a celor care desfășoară activitate de antreprenoriat de diferite forme, dacă în ultimele șase luni, premergătoare lunii în care a fost eliberat biletul, nu au desfășurat activitate economică – o dată la trei ani;

d) veteranii serviciului militar, conform art. 10 din Legea nr. 190-XV din 8 mai 2003 cu privire la veterani – o dată la trei ani;

e) veteranii organelor afa-

cerilor interne și ai sistemului penitenciar, conform art. 11 din Legea nr. 190-XV din 8 mai 2003 cu privire la veterani – o dată la trei ani;

f) alte categorii de persoane, conform art. 12 din Legea nr. 190-XV din 8 mai 2003 cu privire la veterani – o dată la trei ani. Biletele pentru categoriile respective se eliberează prin intermediul organelor care stabilesc și achită pensia.

Persoana care îndeplinește condițiile pentru obținerea biletului de tratament în temeiul mai multor acte normative poate beneficia de bilet, la alegere, în baza unui singur temei. În acest caz, solicitantul va prezenta un certificat de confirmare că în ultimii trei ani nu a beneficiat prin intermediul direcțiilor/secțiilor asistență socială și protecție a familiei de bilet de tratament sanatorial. Pentru a beneficia de bilet de tratament sanatorial, persoanele menționate mai sus, beneficiari de pensie de la CNAS, depun o cerere pentru a fi luați în evidență la CTAS de la domiciliu, iar beneficiarii de pensie de la alte structuri depun o cerere la organele de pensionare ale structurilor respective. La cerere se anexează: copiile actului de identitate și legitimației de invalid sau participant la război; recomandarea medicală (forma 070E), copia carnetului de muncă (prima și ultima pagină care conține înscrisuri). Suplimentar, după caz, prezintă:

a) veteranii muncii – copia legitimației de veteran și a documentului care confirmă existența ordinelor și medaliilor;

b) veteranii serviciului militar, veteranii organelor afacerilor interne și sistemului penitenciar: copia legitimației de veteran și a documentului care confirmă existența ordinelor și medaliilor, copia carnetului de muncă (prima și ultima pagină care conține înscrisuri);

c) soții supraviețuitori, inapți de muncă, ai participanților la cel de-al doilea război mondial sau la acțiunile de luptă în timp de pace din rândul militarilor căzuți la datorie ori soții invalizilor de război decedați, dacă nu s-au recăsătorit, copiii acestora până la atingerea vârstei de 18 ani sau după această vârstă, dacă își continuă studiile în instituțiile de învățământ la cursurile de zi, până la terminarea studiilor, însă cel mult până la atingerea vârstei de 23 ani: copia carnetului de muncă (prima și ultima pagină care conține înscrisuri, pentru soți și soții), certificatului de căsătorie, pentru copii – certificat de studii.

Cererea se înregistrează în Registrul de evidență al solicitanților de bilete (în formă electronică sau pe suport de hârtie). Data înregistrării cererii se consideră data luării în evidență, iar numărul de înre-

gistrare în cerere corespunde numărului de ordine din Registrul de evidență al solicitanților de bilete. La schimbarea locului de domiciliu în altă unitate administrativ-teritorială a republicii, solicitantului i se păstrează rîndul precedent. La solicitarea beneficiarului, organul care efectuează asigurarea cu pensii la noul loc de trai, în termen de 10 zile lucrătoare, solicită, printr-un

demers, organului care anterior a efectuat asigurarea cu pensie confirmarea scrisă și documentele ce atestă data înscrierii în Registru și dreptul la bilet, autentificată prin ștampilă și semnătura șefului organului respectiv. Organele care efectuează asigurarea cu pensii eliberează beneficiarului biletul de tratament cu 10 zile înainte de data prezentării lui la Centrul de reabilitare balneosanatorială. În cazul în care beneficiarul nu are posibilitatea să se deplaseze în termenul indicat în bilet la centrul balneosanatorial, el este obligat, cu 5 zile înainte de data expirării biletului, să-l restituie organului care l-a eliberat. Biletul returnat va fi redistribuit altui solicitant, conform rîndului. Biletele nevalorificate în termenele stabilite vor fi restituite, după caz, printr-un demers, însoțite de bonul de consum, organului care a distribuit biletul. În cazul în care persoanele care stau în rînd refuză primirea biletului din următoarele motive:

a) îmbolnăvire;
b) contraindicații medicale;

c) decesul rudelor și refuzul este documentat, solicitantul poate beneficia de bilet la o nouă solicitare, în caz contrar rîndul nu i se păstrează. Termenul de utilizare a biletului se modifică exclusiv de către organele care eliberează biletele, în coordonare cu administrația instituției prestatoare de servicii. Unitatea responsabilă din cadrul structurii respective, trimestrial, distribuie biletele organelor de pensionare, după caz – celor teritoriale, cu 15 zile până la începutul trimestrului următor, proporțional numărului de veterani pe raioane/municipii, înregistrați în baza de

date a structurii respective. Biletele, după caz, sînt eliberate structurilor teritoriale, în baza facturilor de expediție. Eliberarea biletelor solicitanților aflați în evidență se efectuează de către persoana responsabilă desemnată prin ordinul conducătorului structurii respective. Biletele se eliberează solicitanților la prezentarea următoarelor acte:

a) fișa balneosanatorială F 072E, eliberată de medicul de familie;

b) recomandarea medicală F 070E, eliberată de medicul de familie;

c) originalul actului de identitate, iar în cazul eliberării biletului pentru tratament sanatorial peste hotarele republicii – pașaportul cetățeanului Republicii Moldova;

d) după caz, copia carnetului de muncă (prima și ultima pagină care conține înscrisuri);

e) pentru persoanele neangajate în câmpul muncii – certificatul prin care se confirmă că solicitantul nu a beneficiat de bilet în ultimii trei ani în temeiul altor acte normative. Biletul se eliberează solicitantului completat integral și semnat de persoana responsabilă, cu aplicarea ștampei organului care eliberează biletul.

La primirea biletului beneficiarului i se comunică în scris, contra semnătură, următoarele:

a) nu se permite modificarea termenului de valabilitate, vânzarea, schimbul sau transmiterea biletului altei persoane;

b) biletul se eliberează pentru tratarea unei singure persoane;

c) beneficiarul este obligat să prezinte biletul la unitatea de recepție a Centrului de reabilitare balneosanatorială pentru înregistrare și perfectarea fișei sanatoriale;

d) beneficiarul care a întrerupt de sine stătător procesul de tratament termenul neutilizat nu i se compensează sub nici o formă;

e) la întoarcere, beneficiarul, în termen de 20 de zile, este obligat să prezinte organului care a eliberat biletul cuponul detașabil al bonului.

◆ Avocatul dvs. la domiciliu

La întrebări
răspunde juristul
Vitalie MODRÎNGĂ

Am fost bătută în timpul căsătoriei de către fostul soț și am devenit invalidă. Vreau să știu dacă pot acum, după divorț, să-l acționez în judecată pentru ca acesta să mă întrețină.

Victoria D.,
mun. Chișinău

Conform articolului 82 din Codul familiei, soții își datorează întreținerea materială reciprocă. În cazul refuzului de a acorda întreținere și dacă între soți nu există un contract privind plata pensiei de întreținere, dreptul de a porni o acțiune în instanța judecătorească privind încasarea acesteia de la celălalt soț îl au:

a) soțul inapt de muncă (care a atins vârsta de pensionare sau este invalid de gradul I, II sau III) și care necesită sprijin material;

b) soția în timpul gravidității;

c) soțul care îngrijește copilul comun timp de 3 ani după nașterea acestuia;

d) soțul care îngrijește până la vârsta de 18 ani un copil comun invalid sau care îngrijește un copil comun invalid de gradul I din copilărie, dacă acest soț nu lucrează și copilul necesită îngrijire. Pensia de întreținere se plătește persoanelor enumerate numai în cazul în care acestea nu au un venit propriu suficient, iar soțul care datorează întreținere are posibilitatea de

a o plăti.

Potrivit art. 83 din același cod, dreptul de a pretinde întreținere de la fostul soț pe cale judecătorească îl are:

a) fosta soție în timpul gravidității;

b) fostul soț, care necesită sprijin material, ocupat cu îngrijirea copilului comun timp de 3 ani după nașterea acestuia;

c) fostul soț, care necesită sprijin material, ocupat cu îngrijirea copilului comun invalid pînă la vârsta de 18 ani sau a copilului comun invalid de gradul I din copilărie;

d) fostul soț, care necesită sprijin material, devenit inapt de muncă în timpul căsătoriei sau timp de un an după desfacerea acesteia;

e) fostul soț care necesită sprijin material și a atins vârsta de pensionare, în termen de cel mult 5 ani din momentul desfacerii căsătoriei, dacă soții au fost căsătoriți cel puțin 15 ani.

Pentru a-l acționa pe fostul soț în judecată pentru ca acesta să vă plătească pensie de întreținere trebuie să țineți cont de prevederile legale

Suedia a legalizat eutanasia pasivă

„Deconectarea aparatului medical pentru menținerea vieții la cererea pacientului este legală”. Această decizie a fost adoptată de către Consiliul Național Suedez al Sănătății și Protecției Sociale, în urma examinării cazului unei femei de 32 de ani, care este paralizată. De la vârsta de 6 ani, viața acesteia este menținută cu ajutorul unui aparat de ventilare artificială a plămînilor.

Legislația precizează că pacientul poate refuza sau stopa menținerea artificială a vieții doar cu condiția că acesta este adecvat, conștient și informat de consecințe și de posibilele alternative.

Decizia a fost adoptată ca reacție la cererea Asociației Medicale Suedeze, care a atenționat asupra faptului că legea suedeză este contradictorie în acest sens. Unul din articole permite pacientului să decidă stoparea tratamentului, pe cînd altul interzice sinuciderea, inclusiv prin deconectarea de la aparatul de ventilare artificială a plămînilor.

Anterior, problema eutanasiilor în Suedia a fost abordată în 2009, atunci cînd un cetățean suedez s-a internat într-o clinică din Elveția, pentru a fi eutanasiat.

Anterior, patru state din Uniunea Europeană au legalizat eutanasia: Olanda, Belgia, Luxemburg și Elveția.

Citații în judecată

Judecătoria Economică de Circumscripție, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Sparxgrup”, pentru data de 5 mai 2010, ora 11.55, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 230) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată la cererea SRL „Diatest-Med” către SRL „Sparxgrup”.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Al. Rotari**

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SRL „Lacris Plus” cu sediul în Chișinău, str. Ion Nistor nr. 53, pentru data de 14 mai 2010, ora 13.30, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 219) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată la cererea SRL „Beky Danca” mun. Chișinău.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Z. Talpalaru**

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SRL „Cicek Grup” cu sediul în Comrat, str. Tretiacov nr. 134, pentru data de 4 iunie 2010, ora 10.00, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 219) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată la cererea SRL „Geostargrup” mun. Chișinău.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Z. Talpalaru**

Judecătoria Economică de Circumscripție, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Astro-Optica Internațional”, pentru data de 12 mai 2010, ora 15.20, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 230) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată la cererea Institutului „Urbanproiect”.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Al. Rotari**

Judecătoria Economică de Circumscripție, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Adaf-Grup”, pentru data de 20 mai 2010, ora 11.15, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 230) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată la cererea SA „L-Casa” către SRL „Adaf-Grup”.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Al. Rotari**

Judecătoria Economică de Circumscripție, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Inademis”, pentru data de 26 mai 2010, ora 14.40, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 230) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată la cererea SRL „Repost-Com”.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Al. Rotari**

Judecătoria Economică de Circumscripție, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Agro-Grii”, pentru data de 24 mai 2010, ora 9.30, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 213, et. 2) în calitate de pîrît pe cauza civilă la cererea SRL „Mobi-Art Design” privind încasarea sumei de 5126 lei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Ion Stepanov**

Judecătoria Economică de Circumscripție, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Galant”, pentru data de 25 mai 2010, ora 11.15, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 213, et. 2) în calitate de pîrît pe cauza civilă la cererea B.C. „Capital Bank” SA privind încasarea sumei de 457 635 lei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Ion Stepanov**

Judecătoria Economică de Circumscripție, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Alorix-Lux”, pentru data de 27 mai 2010, ora 9.45, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 213, et. 2) în calitate de pîrît pe cauza civilă la cererea SRL „Catol-Lux” privind încasarea sumei de 8789 lei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Ion Stepanov**

Judecătoria Economică de Circumscripție, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului „Condevis” SRL, pentru data de 1 iunie 2010, ora 10.15, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 207) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de SRL „Tresmos Grup”.

Judecător **N. Plugari**

Judecătoria Economică de Circumscripție, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „MD Graz” SA, pentru data de 26 august 2010, ora 11.00, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 207) în calitate de pîrît pe cauza civilă SRL „Automar” către SRL „MD Graz” SA î/a notar privat T. Ungureanu, OCT Orhei.

Judecător **N. Plugari**

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea reprezentantului SRL „Condevis”, pentru data de 1 iunie 2010, ora 11.10, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 225) în calitate de pîrît la examinarea cauzei civile intentată de SRL „Bicomplex”.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Iu. Țurcan**

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea reprezentantului SRL „Prutul Azuriu”, pentru data de 8 iunie 2010, ora 10.20, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 225) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de SRL „Autoprest Centru”.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Iu. Țurcan**

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea reprezentantului „Roșca Oleg” ÎI, pentru data de 5 mai 2010, ora 8.30, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 218, et. 2) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de SRL „Reyal Progres”.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Liliana Andriaș**

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea reprezentantului SRL „Arina-Iustin”, pentru data de 15 iunie 2010, ora 8.30, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 218, et. 2) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de SRL „Varda” privind încasarea sumei de 2538,87 lei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Liliana Andriaș**

Judecătoria Economică de Circumscripție, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului „Roșca Oleg” SRL, pentru data de 16 iunie 2010, ora 10.00, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 207) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de SRL „Repost-Com”.

Judecător **V. Orîndaș**

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Cecoda Dumitru și Cecoda Constantin, pentru data de 18 mai 2010, ora 10.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 66) în calitate de pîrîți pe cauza civilă la acțiunea lui Gorea Corneliu privind restituirea dublei arvune.

Judecător **A. Catană**

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului S.C. „Limoservice” SRL, cu ultimul sediu cunoscut în Chișinău, str. Șciusev nr. 95, apt. 3, cet. Brașevan Alexandra, a.n. 11.11.1971, cu ultimul domiciliu cunoscut în Chișinău, str. București nr. 3, apt. 14, cet. Sigalus Natalia, a.n. 25.10.1983, cu ultimul domiciliu cunoscut în Chișinău, str. Paris nr. 34/2, apt. 39, pentru data de 7 iunie 2010, ora 16.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 67) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea BC „Moldova-Agroindbank” SA privind încasarea datoriei.

Judecător **V. Brașoveanu**

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Schițco Ala, pentru data de 20 mai 2010, ora 9.00, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 606) în calitate de pîrît pe dosarul civil OM „SMS Credit” SRL privind încasarea datoriei.

Judecător **Ghenadie Plămădeală**

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Grișco Nina, Grișco Ana, Grișco Valentina, Șaptefrați Igor, Iacșin Galina, Iacșin Tatiana, Botezatu Victoria, Botezatu Tudor, Botezatu Cristina, Mihalachi Elena, Bursuc Aurica, Bursuc Victor, Josan Pavel, Guian Tatiana, Novicov Valeriu, Novicova Olga, Turan Marina, pentru data de 14 mai 2010, ora 15.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 1) în calitate de pîrîți pe cauza civilă la acțiunea Î.M.G.F.L.-18 privind încasarea datoriei.

Judecător **V. Micu**

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului SRL „Glorinal”, pentru data de 17 mai 2010, ora 10.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 3) în calitate de pîrît pe cauza civilă la acțiunea cet. Taba Arfan privind încasarea penalităților.

Judecător **Ig. Vornicescu**

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Fișcanic Aurel Ivan, pentru data de 8 iunie 2010, ora 9.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 3) în calitate de pîrît pe cauza civilă la acțiunea cet. Sapojnic Ecaterina privind desfacerea căsătoriei.

Judecător **Ig. Vornicescu**

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Gorgan Hristina, pentru data de 26 mai 2010, ora 11.30, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 14) în calitate de pîrît pe cauza civilă la acțiunea lui Gorgan Dumitru privind desfacerea căsătoriei.

Judecător **Nina Arabadji**

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Krasnogradov Nicolai, pentru data de 7 iunie 2010, ora 9.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 16) în calitate de pîrît pe cauza civilă la acțiunea cet. Krasnogradova Viktoriia privind desfacerea căsătoriei.

Judecător **E. Cobzac**

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Cernei Inga Vasile, a.n. 16.01.1976 cu viza de reședință în comuna Bubuieci mun. Chișinău, str. T. Bubuieci nr. 15, pentru data de 10 mai 2010, ora 9.00, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 315) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de Cernei Serghei privind desfacerea căsătoriei.

Judecător **I. Mînăscuț**

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Baculin Vasiliu, pentru data de 17 mai 2010, ora 12.00, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 303) în calitate de pîrît pe cauza civilă la acțiunea lui Gorcinschi Alexandr privind restituirea împrumutului.

Judecător **Alexandru Spoială**

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Andoni Andrei Andrei, a.n. 1975, cu domiciliul în Chișinău, str. Voluntarilor nr. 16/2, apt. 3, pentru data de 18 mai 2010, ora 9.00, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir.307) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de APLP 54/218 privind încasarea datoriei.

Judecător **I. Dutca**

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Lincovschi Iaroslav Feodor, cu domiciliul în Soroca, str. Stroiescu nr. 44, pentru data de 18 mai 2010, ora 9.30, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir.307) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de Lincovschi Svetlana privind decăderea din drepturile părintești.

Judecător **I. Dutca**

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Cleșcei Iurie, a.n. 1972, cu domiciliul în Chișinău, str. M. Drăgan nr. 14/3, apt. 20, pentru data de 19 mai 2010, ora 14.00, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir.307) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de APLP 54/218 privind încasarea datoriei.

Judecător **Ludmila Oaș**

Judecătoria Hîncești, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Gonța Oleg, domiciliat în Hîncești, str. I. Creangă nr. 52, apt. 13, pentru data de 18 mai 2010, ora 13.30, la ședința de judecată (Hîncești, str. Chișinăului nr. 7, bir. 6) în calitate de pîrît pe cauza civilă nr. 2-123/2010 la cererea cet. Botoșanu Minodora privind încasarea pagubei materiale și morale.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Angela Corotchi**

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Lepădatu Vera, pentru data de 21 mai 2010, ora 10.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 49) în calitate de pîrît pe cauza civilă la acțiunea lui Aramă Pavel privind restituirea pagubei materiale și morale.

Judecător **Nadejda Mazur**

Aniversări

Iurie DIACONU,
judecător CSJ – 50 de ani

Mult stimat domnule Iurie Diaconu,
Cu deosebite sentimente vă adresăm cele mai calde felicitări cu prilejul jubileului de 50 de ani.
Prin tenacitatea cu care munciți, prin înțelepciunea pe care o vădiți, prin responsabilitatea fără egal de care dați dovadă în nobila activitate ce o desfășurați ați câștigat incontestabil încrederea și respectul tuturor.

Ați ajuns aici, la această frumoasă aniversare, cu un spirit al dreptății ireproșabil, hotărât și devotat ideii de perfecțiune.

Vă dorim să aveți parte de multă sănătate, succese realizări și bucurii pe măsura așteptărilor.

La mulți ani!

* * *

Zilele acestea și-au aniversat ziua de naștere **Pavel Țurcan**, magistrul în drept, lector superior Facultatea de Drept USM; **Valentina Tripaduș**, judecător CA Bălți; **Mina Sorici**, judecător Sîngerei; **Adela Andronic**, judecător Centru; **Tudor Berdilă**, președintele judecătoriei Cantemir; **Eugeniu Bejenaru**, președintele interimar al judecătoriei Ocnița; **Boris Bîrca**, judecător CA Economică; **Dorin Dulghieru**, judecător Buiucani; **Eugeniu Pșenița**, judecător Edineț; **Ghenadie Eni**, președintele judecătoriei Cahul; **Vasile Negruța**, președintele judecătoriei Orhei; **Aliona Gîțlan**, procuror, șef-adjunct al Secției investigații generale; **Anna Aldea**, specialist coordonator Procuratura Vulcănești; **Elena Nedova**, procuror Procuratura de Transport; **Cristina Levca**, procuror Bălți; **Oxana Beltei**, procuratura Ciocana; **Diana Braga**, procuror Dubăsari; **Lilia Bucătaru**, procuror Drochia; **Aliona Ciobanu**, specialist principal Secția generală; **Irina Gheorghisțean**, procuror Biucani; **Elena Ticu**, specialist principal Procuratura Orhei; **Alexei Lungu**, procuror Ciocana; **Oleg Potîngă**, procuror, adjunct al Procuraturii Ungheni; **Radu Săli**, procuror Secția exercitare a urmăririi penale pe cauze excepționale; **Alexandru Rața**, procuror Secția nr. 2; **Sergiu Mîțăblîndă**, procuror Cantemir; **Vladimir Severin**, procuror Secția exercitare a urmăririi penale.

Mult stimat omagiat, este o onoare pentru noi să vă adresăm sincere și calde urări de sănătate. Apreciem străduința, devotamentul, abnegația, responsabilitatea cu care vă îndepliniți obligațiile pe nobilul tărîm al justiției.

Vă dorim să aveți parte de acum încolo doar de împliniri și realizări care să vă întregască pe deplin fericirea.

La mulți ani!

Cu profund respect,
membrii Consiliului de administrație
al Uniunii Juriștilor,
Echipa Dreptul și Revista națională de drept

Echipa redacției Vă adresează un Apel de unire și sprijin. Vă sîntem recunoscători că sînteți abonații noștri și susțineți ziarul. Noi avem nevoie de acest ajutor și vom rămîne alături de Dvs.

Un grup de cercetători americani au arătat că persoanele care consumă multă ciocolată sînt depresive

Un grup de cercetători americani a ajuns la concluzia că oamenii care consumă în mod regulat ciocolată sînt mult mai expuși stărilor depresive. Studiul a fost efectuat pe un eșantion de o mie de oameni, care consumă lunar peste 30 de grame de ciocolată.

Cercetătorii nu au demonstrat însă dacă ciocolata este un factor care provoacă depresia sau doar un remediu pentru cei care se simt nefericiți.

Explicația poate consta în faptul că oamenii deprimați găsesc în ciocolată un fel de tratament care le modifică starea de spirit sau pur și simplu depresia provoacă poftă fără vreun efect benefic.

Autorii studiului menționează că ciocolata ar putea fi totuși o cauză directă a depresiei.

Rîsul e la fel de sănătos ca exercițiul fizic

Scade tensiunea arterială, stimulează sistemul imunitar și reduce stresul: întocmai ca exercițiul fizic moderat, rîsul are efecte benefice asupra stării noastre de sănătate.

Într-un experiment realizat pe voluntari, dr. Lee Berk, de la Universitatea Loma Linda, SUA, a constatat că participanții care asistaseră la un spectacol de comedie timp de 20 de minute prezentau modificări semnificative ale unor parametri: nivelurile hormonilor de stres și ale colesterolului au scăzut, la fel și tensiunea arterială; a crescut, în schimb, numărul de celule T - implicate în apărarea imunitară a organismului.

De asemenea, rîsul – la fel ca exercițiul fizic – stimulează apetitul și producția de endorfine (substanțe cu efect calmant) în organism.

Dr. Berk, care studiază de peste două decenii efectele risului asupra sănătății, afirmă că rîsul reduce riscul apariției bolilor de inimă și a diabetului și, în general, echilibrează funcțiile organismului.

Cercetări anterioare, realizate de dr. Berk în anii 1990, arătasera că rîsul stimulează funcțiile sistemului imunitar, determinînd, de exemplu, creșterea numărului de celule „killer” – modul natural al organismului de a lupta împotriva tumorilor – la pacienții cu cancer.

Vizionarea a doar o jumătate de oră de comedie pe zi are consecințe benefice asupra sănătății. După afirmațiile dr. Berk, rîsul e, de asemenea, un mod excelent de înlăturare a stresului după o zi de muncă.

Caleidoscop

Un alt vulcan islandez ar putea să erupă și să producă dezastre climatice

Tonele de cenușă „scuipate” de Eyjafjallajokull, vulcanul islandez, ar putea fi dublate de erupția așteptată a altui vulcan islandez, Katla, ceea ce ar putea obtura lumina solară, răci atmosfera și aduce un nou „an fără vară”, precum în 1816.

Anul 1816, cunoscut și drept „anul fără vară”, a distrus culturile agricole (în luna mai), a adus ceață, inundații, circa 200 000 de europeni au murit de frig și foame.

Omenirea ar mai putea trece prin acest urît scenariu dacă un alt vulcan islandez, Katla, ar erupe.

În plus, cu cît se scurge mai multă lavă din craterul Eyjafjallajokull, cu atît cresc șansele ca ghețarii ce acoperă Katla să se topească, încît și acesta din urmă să înceapă să degaje un nor de cenușă. Norul „dublat” va conține suficiente particule care să întunece cerul, să reducă lumina solară și să schimbe clima.

O casă mai mică decît un dulap valorează 219 311 euro

Ray Barker, un bărbat din Marea Britanie, trăiește într-o debara care valorează cît un castel.

Dar locația este totul, și datorită amplasării lângă Harrods (principala atracție de shopping de lux din Londra) din zona Knightsbridge, locuința care măsoară 3,3 pe 1,6 metri este evaluată la 219 311 euro. Această casă este

tocmai bună pentru domnul Barker, care are astfel un loc în care să doarmă și nu este nevoit să parcurgă o distanță mare între baie și locul lui de muncă. Bărbatul în vîrstă de 49 de ani a cumpărat locuința cu un an în urmă contra sumei de 131 586 de euro. „Fac curățenie în timp ce stau pe pat. De fapt, pot să spăl vasele, să răspund la ușă, să fac un ceai și să merg la toaletă în același timp”, a declarat proprietarul locuinței.

Locul a fost transformat în locuință în 1978 și a fost cumpărat la prețul de 40 572 de euro.

În prezent casa valorează de șase ori mai mult, astfel domnul Barker își poate cumpăra castelul Ballyfinboy din Irlanda, vechi de 600 de ani, cu banii obținuți din vînzarea acesteia.

Domnul Ray Barker nu vrea să se despartă de locuința sa, chiar dacă s-ar putea muta într-un castel.

„Căsuța mea e numai bună de dormit. Și apoi ar trebui să fac mult pe drum din Irlanda pînă unde lucrez eu, în Chiswick”.

O capră pitică a adus pe lume doi ieduți de dimensiunile unor pisoii mici

Povestea caprei cu doi iezi renaște la Ialoveni, dar în varianta mini. La ferma de struți din satul Bardar s-au născut doi ieduți ce nu sînt mai mari decît niște pisoii. Ieduții fac parte din cea mai mică specie de capre din lume și cîntăresc la naștere mai puțin de 1 kilogram.

Această căpriță și ieduții ei sînt unici în Moldova. Stăpînul lor, Igor Boljicov, le-a cumpărat în urmă cu un an din Olanda, plătind 1 mie de euro pentru o pereche. Recent, căprița a adus pe lume doi ieduți de dimensiunile unor pisoii mici. După ce vor mai crește, caprele vor fi scoase la vînzare, iar stăpînul spune că prețul pleacă de la cel puțin 200 de euro fiecare.

Igor Boljicov vrea să aducă și un soi de minivăcuțe. El spune că există destui moldoveni care vor să aibă pe lângă casă animale exotice.

FONDATORI:

Universitatea de Stat din Moldova,
Uniunea Juriștilor din Moldova

Redactor-șef:
Gheorghe AVORNIC

Reporteri: Irina BUREA,
Stelina CIOBANU, Lilia STRÎMBANU,
Jurist: Vitalie MODRÎNGĂ
Redactor-stilizator: Gheorghe CHIRIȚĂ
Machetator: Maria BONDARI
Contabila: Maria JOSANU

Adresa redacției:

MD 2009, Chișinău, str. A. Mateevici, 60,
bir. 222. Pentru vizitatori: intrarea din
str. Bănulescu-Bodoni. Tel.: 57-77-52. Fax: 57-76-90.
DREPTUL · Date bancare: c/d 222472202641.
BC Banca Socială.
BIC:BSOCMD 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor materialelor
publicate nu reflectă neapărat opinia redacției.
Redacția nu corespundează cu cititorii,
materialele autorilor nu se recenzează și nu se restituie.
Tiparul executat la tipografia „Prag-3”.
Indice – 21596
Tiraj 4600
Com. 734